

مِلَّا نصیر الدین

№ 29.

قپچ ۱۳ قبک

۲۹

© И.ШЛНГР

ملادیبور: آی یک کشی، سقالی شرعاً بر قبضه دن آرتیق
او ز اعماق با خشی دغل، نجه او تانی سان سقالکی او قدر او ز ادیرسان

مجموعه لک ادریسی: قلیس وارا سوپکی کوچجه ده بومره ۴۷

ملا نصرالدین اداره‌سی

تیفلیسъ. Воронцовская улица № 47

РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

„Молла Насреддин“

۱۹۰۷ ۵ آگوست

هر هفته نشر اولنور

بازار ۹ رجب‌الرجب ۱۳۲۵

بر فکه معرف

نخوده آخوند فرج الله جبارلویه
جان آخوند، من اولوم دینج دور ! باخ.
من اولوم دیبورم . باعیشلایکن ، برآز رنجیده
ولاچافگر مندن ، امام من اولوم دینج دور.
بااعیشلایکن ، اما دینه س برآز خوار اویوسکر.
آخر و قلناره سزدن ایله ش باش ویریز که
اوجور شیلاری من آخوندلار گوزلیه
پیامردیم : مثلا ، ایله‌بیوی گونورکه کدو آخر
وقلقاره باشادویگر گخوی لار دلیل نصیحت
الله مکه که جاخز ایچوب کیلمنه سونلر ،
قumar اویناماسولار و پالاس بالالارینى
ساتون خیرات و بیرمه سوللر .

دوغرسی پیله سوزاری من هیچ بر ملاند
گوزل اه مزدین . بیل ، چاغسر ایچمه ، فمار
اوینامان ، دخی بریولاق دی که پیخلی اول ،
جان آخوند ، نخوده بو در بویوک بویوک
اندی راروار . آخوندلار وار ، ملالار وار ،
نه اولوک که بویان هرچ برى دلیمیر ، داشنمشده
دھی سنه نه اولوک که اوکی اتوسان اور تالله ؟
باخشی ، مک شراب پیش شی دی ؟ هیه
بویوسران که پیش شی دی ، اوند من ده ستان
عرض ایله رهه که ایله ده پیش بهیه بر لیجه
ایل بونمان ایرمانی پیلیمیر نه بایر امنده لخو
مسجدله ناجانگ ایچون شائیساقا آچیلدی ؛
هر چند جانگ ایچمه دی و دیدی که من
مبدکا هذه جاخز ایچمه ، اما ناجانگ ایچمه عقلي
ولمادی ایچمه دی ، غير سامانالارکه ایچیدیلار ،
وملالار که بر سوز دایشادیلار . پیش ایندی

اویانسیور بو ناله‌دن
نه بکلی نه خاللاری
توئار یقینی تما منی
قیفر ایدن دعائی گور .

پاتار قولویه مت اینک
سوهار «هانی کتاب و می »
نه قدر ایچمه دوییوب
دیمر « ویرلک شراب هی »
خانم دماغ وقتی در
نولوب نوای جنتکونی
نه زنکذور قیزیانی
نه اوردا آچ قلانی گور .

داخی ققیر غم بمه
نه چون که نویهار اولوب
چیخوییدی پنجر و علف
پات ایچون مدار اولوب
بوز آچلارک بر ایلکی
قولویه بر نهار اولوب
غم اینیوب دم انتک
گل ایمدى بو زمانی گور .
(پیشی)

آج

آمال سن ده لطف ایدوب
بریمده داستانی گور
اوزو اقداسان ایشت عمود
کیم ایلیم یانی گور

فیضه رحسم قیلاقی
یازوب حایات ایله‌سز
بو باردهه فقیر ایچیون
قبول زحمت ایله‌سز
یغیلاما بول بیشه
بلی نصیحت ایله‌سز
کروه بی مرؤٹک
هالی فولاچ آسائی گور .

هاص ریاست آختاران
یتشدی اوز مرامنه
نه قدر بوللار آیدلار
فقیر و آجادار آدیسه
بو گونی گونه آچلارلا
یتنشیپله دادیسه
قایلارنسه ایلین
فقیرلر فقانی گور .

باشک بو بیتو والرا
چیخنوب گوکه فعالاری
پیشم اوشاقلارین توتوب
این گکر دکالاری

بری اوز و مک بیر افلاکنی یولور ، بیری
دیر ماشون همی نوت ییور همی بد افلاکنی
سیندیروپ توکور بیره ، بیری اینه باطله آلوپ
چوان آغاچ الامری دیدنین بالاطلیور فیروز
توکور بیره ، بیری اوهدالاری شله لیوب او لاغ
اوسته و داشتیبور ، بیری آت او تا زیر بیری
مال او تاری .

من بو آتملاهه بر آز دقت ابله با خون
رفقاهمه زیدن ، یولامان بیلرسن له وار ؟
دیدی « بیلرسن » دیدنیم : « باخ س که
منه دیدمگ بو باع کیمگ باعی در ؟ جوان
ویردیه که « دیدنیم » ، اما استیورسن دیوم .
دیدنیم : « بولاندش ، هیچ رحمت چکمه ،
اسانده آخر کرک عقل او اوسون ، اسان
هر شنی عقل ایله تایپ ، من کا دیمه منش
ایلماراقده درل ،

تینی ایلیرسن که بو باع الکت ناغی در ،
عنی مسجد مکنی در ، رجه که مثلا ، ایروان ده ،
ار دیدنل ده شیشه ده و هر یانده ، اما بر سور
دیدیج ایدیم یادیدن چیخدی ، شیشه

بری اوز و مک بیر افلاکنی یولور ، بیری
دیر ماشون همی نوت ییور همی بد افلاکنی
سیندیروپ توکور بیره ، بیری اینه باطله آلوپ
چوان آغاچ الامری دیدنین بالاطلیور فیروز
توکور بیره ، بیری اوهدالاری شله لیوب او لاغ
اوسته و داشتیبور ، بیری آت او تا زیر بیری
مال او تاری .

من بو آتملاهه بر آز دقت ابله با خون
رفقاهمه زیدن ، یولامان بیلرسن له وار ؟
دیدی « بیلرسن » دیدنیم : « باخ س که
منه دیدمگ بو باع کیمگ باعی در ؟ جوان
ویردیه که « دیدنیم » ، اما استیورسن دیوم .
دیدنیم : « بولاندش ، هیچ رحمت چکمه ،
اسانده آخر کرک عقل او اوسون ، اسان
هر شنی عقل ایله تایپ ، من کا دیمه منش
ایلماراقده درل ،

تینی ایلیرسن که بو باع الکت ناغی در ،
عنی مسجد مکنی در ، رجه که مثلا ، ایروان ده ،
ار دیدنل ده شیشه ده و هر یانده ، اما بر سور
دیدیج ایدیم یادیدن چیخدی ، شیشه

من پیغمبر که بو ایشلر سکانه ضری
وار ؟ یا خاشی ، چخار ایچنر سنک یولک
ایله چخار ایچنر ل که ؟ سنک یولکی فماره
او دوز مولالر که ؟ قفتر اویل به احسان
ویرلدنه سندن که بول استه میرل ؟
دختی نه آتیلوب دوشورس ؟
هله یوندان سانی سندن چوخ کلام وار .
جونکه کیلیندر دده ملایه شایسته او لمینا بو
باره ایشلر باشیوبسکر : مثلا ، گتوورمه قیز
مکنیتی .
هله بونه ایشندی ؟
من الوون ، لوطن لوطن بانه ، دننج
آنور : مردم آزاراق یاخشی دک .

قوى داغالار

بر بجهه کون یوندان ابراهیمی بولون دو مشهدی
شیشه قامه سنه . برگون شیشه لی رفیق اربعدن
بریسی منه دیدی که گینده «دار فالو» با غلار نیز
گرمه که گیندیک .

باغلار هه باغلار . نهقدار او زومی ، حدسر
کوت آغاجلاري . باغلار دو هووب بري بري
لک یاند و تختینا بوز الی دیسایلنیر در .
ریقم ایله اوون درنیج تون آغاجی لک دینیده
که برقدار نسمزی آلاق .

اما من گوردنم که باغ ادام ایله دوی در :

دار فالی املکانی ویره ک اجراء به . گنجه
 مجلسی ده غوبرناتورا یا لاواریر که «الله حافظه
سی ایچون اذن ویر دار فالی با غلار نیز
ویره ک اجراء به»

هه ایندیکه کمی بیله فالوب و بر خیر
بو خادر .

ازن-دی من همیشه فیزدیران وقت
ایله که جامنه سور کلیس و

بر آز راست الورام ، بریمک اجینده اوز
او زیمه بیله هکر ایلیوروم : مسلمانلارگ ایچینده
سویلین و قت برجه سوز دایشندگ . او سوزار

ایران مجا هرد لریند مشهور ناطق میرزا
جهفر تقیلیسه برگون ندان سویلیند سوگرا
من اوگا کوچه ده راست گلوب دیدیم :

«خربزیم ، سویله گلک نطاچه هیچ سوروم
بو خدی ، اما من سدنون توخ ایدیرم که ایشمدی
ایرانه یولگ دوشے نخواهون گینمه : دوز

بر باش بیلني آل جلهایه »

- باخ بونازیک کتابدନ عରିଷେକି ଯାଶାମ ଅଳି ମାନିତ
ଆଲାମ, ଆମୀ ଯୁଗମାନିତ ଦିର୍ବସି ବୁତାଲିନ କତାବଦନ ଯାଶାରାମ ।

۱۹۴۶ء
۶۰۳۷۸۷۰۰۰۰

اران مارلی نگ عضوی

له سور دالشیدم ؟

دیدم من نطق سوپلنده بویور دگ که
ای مسلمان فارداشلار ، گوزگری آچک ،

دتبه باخچ گوروگ بز نه چی ایك ، او زکه
ملتر نه چی درل . بز هاردا قالمشیق ،

اونلار هاردا قالوبارگ « و آخردهه بوخور
دیدگ که مسلمان فارداشلار ، ال الله و برگ ،

عام او خوچ و آدام او لوگ » .

بی چاره میرزا جعفر چوح تجنبی مسندن
سوروهشی :

— خوب ، بو سوزلرگ نجخوانی لاره
له ضری ؟

دیدم ، برادرم ، هیچ عمر شده قوریاغی
گور وین ؟ دیدی : گورشم .

دیدم : برایشی ملاحظه ایله گور ، قوریاغالار
نجه آدام او خشیورلار .

دیدی : بوسوزلرگ مطلعه له دخای وار .

دیدم : نجخوانه گشیدنده دو بارسان .

بر قدر کیمچه دی که ایشیدم میرزا جعفر
گذوب نجخوانه .

از او زومه دیدم : بای ، بی چاره ،

اوک پیغامی « سکو کاده ایشیدم که نجخوان
مسلمانلاری یا یکه مسلمان نجخوانی لاری (جو) که

روات مختندر : بزی دیبور نجخوانی
مسلمان لار ، بزی دیبور مسلمان نجخوانی
لاری) — بی ایشیدم که نجخوان و لاینده

پاشیان و جودلاری غزیر مسلمان فارداشلار

کیدوب حکومت « شیطانلچق »

ایلوبلار که میرزا جعفر قلایسدن گلنده جیهنه
بر نسخه « جبل العین » قوبوب گذربو

نجخوانه .

حکومت مامورلاری « هشیطاللار » دن
سوروشلار که « جبل العین » نه در ، و
« آغا » لار جوان ویروبار که « جبل العین »

بوما کاغذنده دی .

سوکرا کاده ایشیدم که بولیسا مامورلاری

گلوبلر میرزا جعفرگ متزلیتی اختاروب
« جبل العین » روز نامه سی نک نسخه منی

تابوب براطقوی یازوشلار روز نامه نی اوج
ورق کاغذه بوکوب اوتسته پیجت باسوپلار

و آتنی نهر غارداووش کوملک ایله آتابولا

نجالگ دیوانخانه منده حبس ایسوبلار .

هر کس بر داه قوریاغی الله گنووروب

دق ایله باخه ، گورمر که قوریاغی حقیقته
اسنه چوخ او خشیور .

« دهانی »

حامله عورت

(نصیحت)

معاوم شی در که حامله عورت اوز بدنه
حفظ ایله سه ، او زی ده سلامت اولار و
دو غذنیقی او شوخ ده سلامت اولار .

بو سبیدن همین مستنه بار دسته بز عام
جماعت ایجون بر پساره حکیمانه نصیحتلاری
منفعت دن خالی گورموریک .

اولمیجي نصیحت :

حامله عورت کرک هیشه با جاردنیقی بره
کمی او زونی راحت ساخلاسون ، چوح

حر صلنمه سون و قوشنیک توپوچی اوونک
حیطنه گیرنده کفتات دی که الله بر یکه داش
آلوں آشون و قوشنیک توپوچلارشی فوو .

سون ، اما دخی لازم دک که حرصنده
آتلیون پچخون قوشنیک دیوارینه و خلق

عورت او شاغنیه یامان دیون ، چولکه اولا
پلر که بردن دیوار اوچا و حامله عورت
کلملاما لالاق دیوارک اوستندن بیخیلوب دوشیره .

ایکچی نصیحت :

حامله عورت اوچا بلکلک استندن ناغافل
دور تمهلیون آشانه سالمان بر آز یاخشی دک

چولکه عورت اوچا بلکلک سانچیلانا .

اوچومیجي نصیحت .

ایشیدی ، حامله عورت که حرصنده
آچیجی توسه ، میادا عورت که عورت نه

وورا ، اما کوره گی نک او را ساندن ، بیچیگنندن
و قیچلاردن ووره ماغل ایله بر ضری بودن .

یعنی هزدن بر قایا زده زیان ایله مز .

دور دومیجي نصیحت .

حامله عورت کرک آغیر حوره که یمدون :

متلا جوجه بوز باشی ، چاوه ، دولما ، سوت
آز گوشت ، جوجه بلوو ، دولما ، سوت

آشی ، کوفته ، ایلخی یومورتا ، فاتحیلی آش
قویاق . بو خورکارک هامی سی حامله عورت

ایجون لازم سز در و بلکه ضرر ده ایده .

اما یعنی یونکل خورکارک وار که حامله
عورت ایجون چوح سلامت درل . متلا ،

اریشته ، حنکل (قیمه اولیاسون) . قوری

چورک ، قارقدالی ، حدیث ، یارما آتشی ،

شورمه نوخود ، بویی بورانی سی (یانی)

لورت آیا خل

بر نیجه گون بوندان فاق « ده لیلر »

و افق انده کیجه بوخی دان بیدار اولوب
گور دیدم که دکباره اود دوشوب بایر و آز

فالیر که منم دکمانه دیلسان . تز دورو بکینه
و باخادرین دکمالگ شیاری بینی بر ایشیگه توکنکه ،

که دکان ده پالا باری شیلر پالاسون ، واق المان .

گورچی لر و روسلار توکلوب گلکلر و
باشلدارلار نم شیاریه فراولوچ چکمه . بو :

حین ده گور دیدم که « ده لیلر » کندنین گویا
که سملعلالری نه ایله بر ایجادن فارشها کمی .

توکلوب سکلیرلر . من او اوزومه دیدم
ساق اوسوپلار سملان فارداشلار . گنه .

لیجه اوله دین تعصی وار . گه نیجه اوله .
آدمکه او زو آنکه دربار ، گه نیجه اوله فنلاری .

جماعت آر اسنه کوکن کیکش دوست
لردن، آشناور دن، فالش لارزون تکنک کوروده
اما هامیدان یمان کونه بزیر هته بازار نده
ایش و پرش لین مشمی سومیه کوردیم.
بو شخصک آئی اوکه ایدی، اما جماعت اولی
قیسیه تایاره دی. اولکا شندی سومیه قیسی
ویرولکنگه بز غریبه تقیی وار: بر کجه
بو مشهدی اولونه باشان وقت ایدنور که
قایوی بزک دوکواره دوروب قایوی آیوب
کورور که شرک اوج نفر مختهور
و غربالاری قایوسده دایلوبار، هر بزست
دانده بر آغز تای بارچه مشهدی سورهور
که بالا بو کجه و قی خدردمی؟ جواب
و زرولر که بس خبر اولمانن نهوار: خوجه
همایر سومک کلکنی بازوب بودر مال رانی
کورمشوک، مشتری من اکر کرک بیزی
مشهدی اوغریلاری سالور ابومه دیور فاداگز
آلم آچک کوروم هنگاهن تر، اوغریلار
چنی، مسخنی، آی پولوزی، زری پارچه
لری آیوب، توکولر مشهدینگ فولوقه؟
مشهدینگ کوزلری مشدار پیکنک کوزاری
کمی پایلور پارو اندامه، دیور: «بزیر» قربان
اولوم قفت دیوگو» چنگ آتشینی بر هادینه،
محملن اون عایین، آی بولوزی ایکی
عاسیدن، زرپنی اون فر شاهین قطع ایموب
مشهدی دیورلر که دن دور ازین کنکور
واج کوتور، مشهدی کیدوب آرشن عوضه
باشدنس فامش بزده حاجی، مصطفی تکی سومه
ستی که اولا اوز و نوناونی اکر امندن آز فور خاق
کوتوروب تاپی رواحه الله ایچور که بو سوبه
هاینکه تمام آرشن در، بلکه آشنندنده بر اینکی
کرده دوزر همان نتفک سومیسه اوغولوق
پارچاره بزک هاموسی آلو، او سبیه اونگ
لتفنی (مشهدی سومه) ایدی.

مشهدی سومیه لک ایکی ایاقاری بی صنه
پایلوبو چنمهده آشاهه و بوخاری
سور بیور دیلر (بو تیپسی چنمهده
ریخواره ایدورلر) بو کشتگ نجه که
پوشاره دک اولندی هفته بار ازنده دکانی
وار ایدی، دکانده آرتوق بارچه فلاں ساحلاماز
ایدی اما لقد بول ساحلاماز و جمیع کند
لرده داره دو شتر آلانری مینیو بر باش
مشهدی سومیه لک بانه کیدور دیار، کمیه الله
منات، کهی بوز منات باراما و قنه، بو غدا
و قنه باز و زوم و هنله بول کار مزالق ایدوردی.
مامدی وار خور دن

مکا اوقدر آجیخ گلدر، مکا بو آجیخ گلدر
بو قولور لان منه مامن گونزووب فاجا فاجا
مکا دیورلر: «قادان آلم محمد فارداش،
قو رخاء الله کریم دی»

ملا عمو، سنت آند و تیرم الله، من
ایکی جه غرضی قول ایله: اول بودر که
مکا تقیی ده بر بر قاب که گلوم فلهالک لایلیوم
و اینجی ده بودر از من بو سوزلینگ
چاپ اله همسن، الله سنتکه بالاگنی من
بالاگرمه کسی بر تیکه باوان چورکه مختاج
ایلسون. مخاص شما محمد محمدیو
دلیلر و افزیهند.

جهنم سکتو بلری

کچین نمردن مابد

جماعت! له قوق بر شیدر، نه

بلدر جین بر شیدر، دوه کوشادنکه بز
کوکوی ماناطه کدر، جمعی لذتبرون بیوکی بیوک
بو خوشواره ملکی، کوکیت، کوکیت، که
کوکیت، سیز اووه سوز؟ میتوهو وزی کوروم
ایرنمی دی بالان دن، هردهم که مینم کوکیم
بر اوژوکه کوکیت بوزوره دی، ایله بیلور دن که
اون بورو غم بردن هنالی ایامدی.

ایچری شهـلر نطفتی فور تاره دی و بولجاق
هاوسن اتنک کوکیت آفرن دیدی. با کیلو
بونک جوانده بر درین آه چکون دیدی
آخ تآمرد اوغلی، اوگولله کوکیه اور وجه من
بر جه اوغلومون او رکه اور ایندون، بو خالده
هواهه کی ملکن بیکن ایلر، جمیع اهل
قره که بوقو غاغدی، ایلسان ایچون ایلو
وار، ایندی من فوچک بوینی اول راجافم
ایندان صوکرا ایلسان دن اولوم کونوروه جله «
جهنم اهله هاموسی آنک آغزا و برو ب مانکه
پاوار دیلار که هوچک بوینی اور ایلسون
اما اوز اقامان ده سس کلوردی و او س ده
چواعش ایدوردی که ملک بیزک ایله فوچک
بوینی اور ایلسون، معلوم اولدی که او ایقان
کنک سس بیشت اهنی ایک سیندور، ملک چهمن
اهلی ایک پایار ماخفن قبول ایجادوب خلجر ایله
فوچک باشند آندوردی، جهنم اهله جوچ
ماهه س فانندی کیری و هر کس کنندی اوز مکانه.

غرض، ملا عمو، بوللارگ هامی سی هله
مدیر و باش مرد، حیل مدقق زاده
پایابنون، گلمران که کومک ایله سولار، بای
لر لاله لاله بیشیدلر و اول باشلا دلایل
اورک، و ترک دیزکه: «قو رخاء
فارداش، بن قومانیک سنگ شیدلرگ بیانه
قو رخاء الله کریم دی»

شیدلرگی بوقاپ بانسون دیدیم: «الله سرگ
برگزی مین ایلسون، آی مسلمان فار داشلار»
برده کوردیم که جریفار هرسی من شیدلرگ
چاپ اله همسن، الله سنتکه بالاگنی من
بالاگرمه کسی بر تیکه باوان چورکه مختاج
ایلسون. مخصوص شما محمد محمدیو
دلیلر و افزیهند.

ریشان

سلمان عالمی (تلی پاپا خاریز)